

PROLIVNYTT

Informationsblad från prostatacancerföreningen ProLiv Väst • Nummer 83 • November 2015 • Årgång 21

”

Vår kamp siktar
mot just detta:
Tid att leva,
överleva och
fortsätta leva

– ur ledaren om
en ren tidsfråga

RAPPORT:
**Vi måste
prata om det**

HALLAND:
**En dag på kapp-
löpningarna**

INSÄNT:
**Det finns ingen
magnetrontgen**

Obotlig optimist

**gör debut
i ståupp-
svängen**

INNEHÅLL

ORGANISATORISK LYCKETRÄFF

ProLiv Västs styrelse inventerade höstläget och tog tag i organisationsbiten.

4

STÅR UPP MED CANCERN

En 72-åring från Viskafors debuterar med att säga Stopp!

8

LÄTT MATCH FÖR AZALEORNA

Ettusen pappa-knappar och lika många informationsfoldrar delades ut till Fars dag.

11

VEM TAR HEM STÄLLNINGEN?

Stefan Nedestams innovation auktioneras ut till högstbehövande.

15

ETT MÖTE I VÄRLDSKLASS

Årets sista medlemsmöte siktar mot den optimala prostatacancervården.

16

ProLivNytt

Ansvarig utgivare: Christer Petersson

Redaktör: Anders Hansson

Formgivning och layout: Henrik Strömberg

Tryck: Billes Tryckeri, Mölndal 2015

Referat av artiklar ur andra källor om läkemedel och behandlingsmetoder innebär inga ställningstaganden eller rekommendationer från ProLiv Västs sida. ProLivNytt distribueras förutom till ProLiv Västs medlemmar också till medlemmar i CaPrIN Halland samt till vårdpersonal.

ProLiv Väst

Kansli: Anders Hansson, 0732-31 40 10

Adress: EA Rosengrens gata 32, 421 31 V Frölunda

Kontakttelefon: 0302-467 68

E-post: kansli@proliv.com

Hemsida: www.proliv.com

Plusgiro: 920 92 34-5

LEDARE

EN REN TIDSFRÅGA

En ganska vanlig myt säger att till slut får alla män prostatacancer, om de blir tillräckligt gamla. Det är bara en tidsfråga. En del riktigt sega gubbar skulle förstås nog behöva bli bortåt 150 år, eller mer. Det kan på sitt sätt vara en tröst i mörkret: Man hinner alltså dö av något annat.

En annan tidsfråga är hur man hinner leva efter att ha fått diagnosen prostatacancer.

Vi är i dag 100 000 män i Sverige som gör det, men det kunde varit betydligt fler. 2 400 går bort varje år, men samtidigt tillkommer 10 000 nya fall. För drygt 1 700 av dem sker upptäckten för sent, metastaser har då redan expanderat cancer bortom bot.

Prostatacancerförbundet har i år formulerat tre livsviktiga paroller att verka för:

- Tidig upptäckt.
- Kortare väntetid.
- Fri tillgång till livsförlängande läkemedel.

Tre krav som identifierar tiden som nyckelfaktor. För tid är liv. Liv är tid. Hela vår kamp siktar mot just detta: Tid att leva, överleva och fortsätta leva. Vi måste ha tiden på vår sida. Säkert kommer metoder som på allt exaktare vis möjliggör tidig upptäckt att utvecklas och förfinas i en snar framtid. Men än så länge är PSA-prov den vägledning som står till buds, om vi vill rädda 1 700 liv årligen. Om provet tas i tid.

Fem och en halv månad av väntan. Det är den hisnande medianlängden vid Sveriges landsting och sjukvårdsregioner på tiden som går, från första remiss via diagnos

till start av behandling mot prostatacancer. Västra Götaland platsar på topp fem med tiden fyra och en halv månad. Etta ligger regionens privatvård. Där tar det bara tre månader.

Stockholm, Värmland, Örebro och Dalarna hamnar i botten med drygt sju månader. Allra ineffektivast är Gotland där man får bida tiden i sällskap med sin obehandlade cancer i mer än åtta månader.

Detta framgår av helt färsk statistik från det nationella cancerregistret. Som återger medianvärdet för den totala väntetiden. I en

”Högekostnadsskydd och fri tillgång till livsförlängande, livskvalitets-höjande läkemedel borde vara en självklarhet.”

del fall går det snabbare, i lika många fall tar det alltså ännu längre tid.

För bröstcancer är medianvärdet från första kontakt till operation 36 dagar.

Den senaste generationen läkemedel med namn som Zytiga och Xtandi har på ett radikalt vis förlängt och förbättrat livet för de patienter där sjukdomen inte längre går att stoppa, utan bara bromsa. Men det har kostat, på ett grymt nyckfullt vis. Beroende på vilket landsting man tillhört har priset för att vinna tid att leva varierat från noll (det vill säga helt subventionerat) till 30 000 kronor i månaden.

ANDERS HANSSON • REDAKTÖR

Högekostnadsskydd och fri tillgång till livsförlängande, livskvalitetshöjande läkemedel borde vara en självklarhet. Trots allt handlar det om en ytterst marginell merkostnad i sjukvårdens gigantiska totalbudget.

En prostatacancervård i världsklass – hur skapar vi det? Det är ämnet för den debattkväll som ProLiv anordnar den 30 november (se annons på sista sidan). Låt oss utgå från att det är en ren tidsfråga. ■

En Lyckelig tilldragelse

Höstdagjämningen stod precis för dörren när ProLiv Västs styrelse samlades till Planeringskonferens avseende organisation, som det lite högtidligt uttrycktes i handlingarna.

Den blygsamma rörelsen i Lycke å, som dröjande flöt ut i den blanka viken alldeles vid konferenshusknuten, stod i skarp kontrast till floden av aktiviteter och ärenden som där inne skulle föredragas, fördelas, hanteras, organiseras, åtgärdas, genomföras.

DE SENASTE årens växande patientinflytande och närvaro inom vården, i kombination med förbundets kraftigt profilerade informationsarbete för att öka kunskap och uppmärksamhet kring sjukdomen prostatacancer, har

gjort föreningskostymen lite trång i sömmarna.

Vi behöver bli fler, kort sagt. Och organisera oss tydligare. Kanske begränsa uppdragen och göra dem mer synliga. Allt för att saker inte ska ramla mellan stolarna där de ju inte gör någon nytta. Men det är svårt att välja bort saker. Mycket känns viktigt.

HUR BLIR man då fler?

Frågan är inte unik i ideella Föreningssverige precis. Tills vidare är vi dem vi är, och vi gör vad vi kan för att föra fram de två produkter vi kan erbjuda: kunskap och gemenskap.

Organisationen diskuterades utifrån två modeller, som båda syftar till att fördela arbetet på fler. Den ena modellen redovisar uppdrag och ansvars-

områden under fem rubriker. Den andra modellen redovisar ansvar i en linjeorganisation. Styrelsen tog till sig frågeställningen efter en längre diskussion men band inte upp sig för något av alternativen.

Även frågan om sopp-företaget med Blå Band som varumärke kan vara en presumtiv samarbetspartner för framtiden berördes. Mycket kort.

EFTER ETT antal timmar som präglades av olika former av kunskap, slog församlingen in på det andra huvudspåret: gemenskap. Varpå det visades färdigheter i såväl korv- och karrégrillning som trubadurskap på gitarr.

På det hela taget en Lyckelig tilldragelse.

ANDERS HANSSON

Foto: ANDERS HANSSON

PAUS MELLAN PASS. Styrelsen strålade ikapp med solen över Lycke kile.

RAPPORT

Prata och må bättre

Det viktiga är inte alltid hur vi har det utan hur vi tar det, säger **Elisabet Skeppner**. Med andra ord: Det kanske inte alltid är bäst att ta det som en man – även om det skulle handla om prostatacancer.

Träden lyser ännu sensommargröna utanför Hotell Kustens entré i Majorna när Elisabet Skeppner besöker Göteborg för att föreläsa runt ämnet livskvalitet för ProLiv Västs medlemmar.

Septembermötet har därmed en passande livsbejakande inramning.

Elisabet är anställd vid urologen på Örebro Universitetssjukhus, där alla män som fått diagnosen prostatacancer blir inbjudna till ett samtal med kurator.

– Chockfasen som patienten befinner sig i efter cancerbeskedet "kolliderar" med den information om sjukdomen som ges. Ofta har patienten också svårt att ta in information om en behandling som kan ge försämrad livskvalitet, när han i nuläget känner sig helt frisk, säger hon.

Det finns fortfarande tabun som är särskilt svåra att tala om. Det gäller bilden av cancer som en skrämmande och dödlig sjukdom, det gäller döden och det handlar om sexualiteten, som ofta påverkas av de behandlingar som ges. ➤

Foto: ANDERS HANSSON

➤ Elisabet lyfter fram ett antal saker som påverkar samtalet med en nydiagnostiserad patient:

- Var i livet befinner sig patienten – ålder, existentiellt?
- Hur ser familjebilden ut?
- Vad har han varit med om i livet?
- Hur har han hanterat tidigare svårigheter?
- När och vad kan eller vill han berätta om sjukdomen för andra?
- Hur påverkas självbilden – som partner, förälder, i yrkesrollen?

FORSKNINGEN VISAR att män i samband med en cancerdiagnos i större utsträckning

”Det är inte lätt att börja prata om sex som patient men går betydligt lättare om vårdpersonalen på ett naturligt sätt ställer frågor om detta.

söker information, medan kvinnor vill dela sina känslor och tankar med andra personer.

Kvinnor använder också ett större socialt nätverk, medan det är vanligare bland män att anförtro sig till en enda person om cancerdiagnosen (oftast partner).

– Män vill gärna ta itu med problem om de uppstår – inte innan. Och fler män än kvinnor

har behov av att försöka leva vidare i stort sett som förut efter cancerdiagnosen, säger Elisabet.

Män söker också mer sällan socialt stöd på ett aktivt sätt – de vill fortsätta visa styrka, ”bita ihop och ta det som en man”. Livet måste gå vidare. Arbete och aktivitet får inte stanna upp. Gråten hämmas.

– De använder färre ord, och går inte heller alltid igenom

alla faser i krisen. Det gör det svårare att upptäcka den cancerrelaterade nedstämdhet och oro som även män kan uppleva.

Syftet med samtalen är att ge patienten större trygghet, att öka hans kunskap om sig själv, sina tankar och förhållningssätt samt att ge honom en bättre kontroll över situationen.

ELISABET TAR också upp de närståendes situation. I många fall behöver också de hjälp med sin egen krisbearbetning. Det kan handla om viljan att skydda och lindra, om osäkerheten, frustration, ilska. Om oro för egen hälsa, ansvar för allt det praktiska. Ekonomin – hur det går med den? Kanske finns det ett reellt dödshot som starkt påverkar relationen. Och så vidare.

Cancerbehandlingens påverkan på sexualiteten kan vara svår att hantera. Hur kommer man igång med hjälpmedel när både lusten och erektionen uteblir? Den manliga identiteten är något man sällan talar om. I de flesta relationer är mannen initiativtagare och efter behandling måste många lära sig att tänka om, säger Elisabet.

Sexualiteten kan påverkas på många olika sätt:

- Erektionssvikt
- Penisförkortning
- Ingen sats vid orgasm
- Inkontinens
- Nedsatt självkänsla
- Humörförändring

Alla drabbas dock inte av allt.

SNABB SERVICE? Många män vill helst att allt ska vara som vanligt.

Att gå från invanda mönster till samtal och förändring är inte alltid så lätt. De flesta par pratar sällan om sin sexualitet och då blir det ännu svårare att göra det när ett problem uppstår.

DET SVÅRASTE sexuella problemet för både mannen och hans partner kan vara att mannen undviker kroppskontakt för att inte bli påmind om det som är förändrat, vilket gör att en osäkerhet infinner sig hos båda två. Avsaknad av närhet gör att man känner inte igen sig själv, och vet inte hur man ska närma sig sin partner.

– Det är inte lätt att börja prata om sex som patient men går betydligt lättare om vårdpersonalen på ett naturligt sätt ställer frågor om detta. Det kan till en början vara svårt finna ”rätt” ord när man ska

tala om ”det mest privata” om man inte tidigare gjort det med utomstående. Även i mycket nära intima relationer behåller de flesta en privat sfär med sexuella tankar och känslor, vilket är helt legitimt, säger Elisabet.

Hon brukar därför alltid erbjuda paren att träffa henne enskilt, utan partnern. Vad han eller hon då berättar för hon givetvis inte vidare till den andre, såvida hon inte har fått ett medgivande att göra så.

Bäst effekt får man av en kombination av hjälpmedel och samtalsbehandling regelbundet under minst två år. Elisabet sammanfattar med tre stora bokstäver:

– Det handlar om Tid, Tålmod och Träning.

**ÅKE LINDGREN
ANDERS HANSSON**

Fotnot: Texten har kortats. Läs hela referatet på www.proliv.com.

Foto: ANDERS HANSSON

KÄNSLIGT ÄMNE. Även i nära relationer har de flesta en privat sfär kring sin sexualitet. Därför brukar Elisabet Skeppner erbjuda par att träffa henne enskilt.

FOTNOT. Christer von Zweigbergk levererar regelbundet svamp till Världskulturmuseet i Göteborg, där intervjun gjordes. När han tog plats på golvet för att stå upp för fotografering hade scenbilden fått ett oväntat tillägg av en trött museibesökare.

Foto: ANDERS HANSSON

Christer Upp star mot cancer

- Impotens är inget man pratar med grannen om, nej det visste han ju själv.
- Sen bestämde han sig för att göra det från en scen inför hundra personer.
- Så debuterade Christer von Zweigbergk vid 72 års ålder som ståuppkomiker med en show om sin obotliga prostatacancer.

När detta läses har debuten på Sinnenas Hus i Borås redan ägt rum, den 18 november, en onsdag. Lillelördag, en dag att roa sig av tradition. Stå upp mot cancer! Så valde Christer att kalla sin föreställning som, berättar han när vi träffas en tid före premiären, sätter komiken i centrum. Sida vid sida med allvaret.

– Jag går ju väldigt gärna på mina vänners begravningar. För då vet jag att de kommer på min, säger han och bjuder därmed på ett litet smakprov på underhållningshalten.

Hur tätt är det mellan poängerna?

– Ganska så, ibland undrar jag om det blir lite för roligt! Men jag har ju

valt att ”komma ut” med min obotliga cancer, och innehållet är fullt av svart humor.

Så det är en tragikomisk prägel på showen?

– Nej, tragiskt är det på sitt sätt, men ändå inte om man försöker göra det till något positivt. Jag vill ge människor hopp, möta människor som också har cancer, anhöriga, unga och gamla. Och jag vill bryta tabun, säger Christer.

Vilka då?

– Ja, som impotens. Och att man inte kan skämta om cancer. Det kan man! Genom

humorn kan man alltid hitta öppningar i allvaret.

Christer berättar att han ➤

► tidigare lagt ut lite skämt på Facebook (typ: "Jag gillar verkligen att fiska, meta är livet. Meta staser:"). Men att ta steget upp på ståupp-scenen är förstås ett jättekliv.

– Jag är grön på det här området, men tror och hoppas på en glädjefylld kväll. Jag vill inte dö nyfiken utan att ha gjort detta.

CANCERRESAN BÖRJADE 2004. Då var Christer 61 år och mådde jättebra. Dittills. PSA-prov och biopsi antydde något annat.

– Jag tankade inte fullt den dagen, visste inte hur länge till jag skulle få vara med.

Efter strålning och

Försök att se den ljusa sidan av livet. Mörkret finns där ändå.

behandling blev han frisk-förklarad. Förra året kom cancer tillbaka. Nu vill han säga Stopp! till cancer. Stå upp mot sjukdomen.

– Jag kände att nu är det dags. Nu ska jag stålla mig på en scen och få folk att skratta och ha roligt. Och med

ett ämne som kanske ingen ståuppkomiker vågar eller vill ta upp.

Vad vill du att publiken ska ta med sig hem från föreställningen, förutom ytterkläderna de hängt av sig?

– Att ordet cancer av-dramatiserats. Att inte rygga för det. Att våga prata, även om sådant som att man varit inne och stymptat våra kroppar lite. Att ha fått en tanke om att vi lever här och nu och att vi älskar varandra, och att det ska vi säga i dag, inte i morgon. Att inte ge upp, var optimist, försök att se den ljusa sidan av livet. Mörkret finns där ändå.

ANDERS HANSSON

BAKVÄND TYP. Christer delar scen med sin "tvillingbror" Retsirhc. En spexare som helst pratar fotboll.

Fyrsiffrigt en enkel match för Azaleor

Inför årets Fars dag den 8 november var fotbollstjejerna i ungdomsklubben Azalea BK:s lag F 02 åter ute på gator och torg i centrala Göteborg för att dela ut "pappa-knappar".

Förbundets I love Pappa-kampanj från förra året var i år inkluderad i Mustaschkampen, och består av ett rockmärke samt medföljande folder på temat Var rädd om dig, pappa (och kolla ditt PSA!).

1 000 märken och foldrar delade Azalea-flickorna från Majorna även denna gång ut för ProLiv Västs räkning, efter att ha snabbtränat sig på den något tungvrickande ramsan *prostata-specifikt*.

antigen. Antalet spelare i laget hade under året minskat något, så det blev lite utökat beting vardera för de cirka 30 fotbollspelande tonårsflickorna. Lätt match dock, för så alerta lirare.

KLART FÖR NÄSTA ÅRSMÖTE

Styrelsen för ProLiv Väst har spikat datum för föreningens kommande årsmöte: Det blir lördagen den 19 mars 2016. Kallelse och övriga detaljer kring årsmötet kommer i anslutning till nästa nummer av ProLivNytt.

Men innan dess är det läge att som man säger fokusera på ett annat datum: Måndagen den 4 januari går tiden ut om du vill lämna in en motion till årsmötet, eller på annat sätt ta upp någon fråga som rör föreningens verksamhet. Och det måste du meddela styrelsen skriftligen senast detta nyårsfärska datum.

Apropå det vill vi gärna att du meddelar en annan sak, när som helst under året: Nämligen att du är intresserad av att hjälpa till med arbetet i styrelsen, eller på annat sätt bidra vid de aktiviteter föreningen arrangerar och genomför, enligt verksamhetsplanen.

En uppgift med mycket glädje som både blir större och kommer allt fler till del ju fler vi är som delar på den!

Hör av dig till kansliet **0732-31 40 10** eller valberedningens ordförande Rune Larsson **0302-342 20**. Välkommen!

ÄLDRE PATIENTER BERÖVAS CHANS ATT LEVA LÄNGRE

Män mellan 70 och 80 år med prostatacancer får ofta inte den behandling de skulle behöva. Det visar ny forskning från Lunds universitet. Dessutom varierar andelen behandlade stort mellan olika landsting.

Ola Bratt, docent i urologi och ledare för studien, menar att det ofta rör sig om underskattning av de äldres förväntade livslängd. Om fler skulle få behandling skulle år gå att vinna.

– För många skulle man kunna förlänga livet med botande behandling, säger han.

Studien som presenterats på ett europeiskt urologimöte i Madrid bygger på uppgifter från 19 000 män med prostatacancer av högrisktyp som behandlats i Sverige. Enligt nationella riktlinjer ska prostatacancer behandlas med antingen operation, strålbehandling eller i vissa fall hormonbehandling.

– Behandlingen av prostatacancer är i dag väldigt utspridd på olika sjukhus och privatkliniker. Att centralisera cancervården kan vara ett sätt att göra den mer rättvis, menar Ola Bratt.

LIONS GAV BIDRAG TILL PROLIV VÄST

Stenungsunds Lions-avdelning skänkte under hösten 15 000 kronor till ProLiv Väst. Vid Lions medlemsmöte den 14 oktober besökte ProLivs ordförande Christer Petersson som tack logen i Stenungsund och informerade om föreningens verksamhet.

HALLAND

MÄSSFOLK. CaPriNarna Lars Nilsson, Erling Ottosson, Hans Larsson och Bertil Carlsson.

MÅNGA VILLE FIRA HALMSTAD SJUKHUS

Halmstad sjukhus har i oktober firat sitt 100-årsjubileum under dagarna två med utställningar och föreläsningar. CaPriN var där bägge dagarna. Den 14 oktober var utställningarna öppna för politiker och tre dagar senare även för allmänheten. Ansvariga på Region Halland hade verkligen ansträngt sig och fått till ett bra och intressant program som lockade mycket folk.

Den 19–20 oktober närvarade CaPriN i en monter på mässan Funka för livet i Arenahallen i Halmstad. Mässan riktade sig till personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga, och organisationer inom på ämnet.

PINFÄRSK SIFFRA

Försäljningen av pins pågick i Halmstad hela september på City Gross, samt ICA Hajen, ICA Kvantum, Coop Forum och AD Center i Varberg. Totalt resultat inklusive penninggåvan från Halmstadtravet blev 28 453 kronor.

Professor ordinerar vaksamhet med PSA

Professor Jonas Hugosson från Sahlgrenska akademien i Göteborg besökte den 27 oktober Folkets hus i Varberg och föreläste för CaPriN-medlemmar under rubriken "Är det dags att införa allmän screening för prostatacancer?"

Hugosson angav de starka argumenten för screening med PSA-prov:

- Prostatacancer är ett stort hälsoproblem speciellt i Skandinavien. Sjukdomen utgör drygt 6 procent av alla dödsorsaker efter 50 års ålder. Ju äldre man är desto större är risken.

- Endast tidig upptäckt prostatacancer är botbar med

operation eller strålning. Om man har symptom är cancer ofta för långt gånge.

- Behandling med hormoner är effektivt men förr eller senare kommer sjukdomen tillbaka.

- Biverkningarna av operation och strålning har blivit väsentligen mycket mindre de senaste 20 åren.

Därefter presenterades motargumenten:

- Risken för överdiagnostik är hög. Hälften av alla män som får diagnosen genom PSA-testning kommer inte att utveckla symptom under den återstående livstiden.

- Tiden mellan PSA-diagnos

Vi var med då travet korade mästare

CaPriN ställde traditionsenligt upp vid Halmstadtravet den 21 september. Deras representanter Jeanette Nilsson och Rene Jensen visade en mycket generös attityd mot oss. Arrangörerna införde en annons om prostatacancer och CaPriN i programmet samt läste upp ett budskap om vår verksamhet som speakertext.

Vi fick även tillgång

till tält, bord och stolar vid entrén, utan någon kostnad. Alla CaPriN-medlemmar bjöds på gratis entré och stallbacksvisning. Halmstadtravet överlämnade dessutom en gåva till vår förening i form av ett ekonomiskt bidrag.

Vi var 14 medlemmar som denna måndag samlades vid entrén. Vi sålde cirka 100 nålar

och de första symptomen är lång, mellan 5 och 15 år. Män får alltså byta många symptomfria levnadsår mot år med eventuella biverkningar av behandlingen och leva med vetskapen att de har cancer.

- Behandlingen ger ibland biverkningar, inkontinens, impotens och tarmbesvär.

- Att få diagnosen prostatacancer är psykiskt belastande.

PROFESSOR HUGOSSONS

slutsats blev att avvakta med behandling hos män med väldigt liten och långsamväxande tumör och

VÄGLEDNING. Jonas Hugosson föreläste i Folkets Hus vars entré var symboliskt upplyst.

intensifiera behandlingen hos patienter med aggressiv tumör.

Screening minskar risken att dö av prostatacancer med cirka 50 procent. Om man skall screenas med PSA skall det göras regelbundet, med 1–4 års intervall. Den stora nackdelen är risken för överdiagnostik och långtidsbiverkningar av behandling. Alla män från 50 års ålder bör informeras och erbjudas PSA. Varje man måste ta ställning till hur han väger fördelar mot nackdelar. Hur livskvaliteten påverkas av eventuella biverkningar varierar mellan individer.

SVEN-ERIC CARLSSON

DETTA HÄNDER I HALLAND

NOVEMBER–DECEMBER

Mustaschkampen.

ICA Maxi, Flygstaden, Högskolan i Halmstad samt Mellbystrand, ICA Kvantum, Coop Forum och Hajen i Varberg, ICA Kvantum Centrum och Skrea Strand i Falkenberg, samt ICA Kvantum Kungsmässan i Kungsbacka har under november lovat att stödja prostatacancerföreningen genom att sälja Mustaschpins. Butikerna önskar att vi ställer upp några lördagar. Apoteksgruppen ska stödja prostatacancerforskningen genom att sälja pins. Vi kommer att lägga ut CaPriN-foldrar på dessa apotek.

24 NOVEMBER

Föreläsning öppen för alla på Folkets Hus i Varberg med docent Lars Grenabo. Ämnet är "Specialist-mottagningen i urologi – ett komplement till sjukhusens öppenvårdsurologi." Vi i styrelsen hoppas att många medlemmar har möjlighet att närvara. Tid: klockan 18.30.

26 NOVEMBER

Styrelsemöte i Halmstad.

2-4 DECEMBER

Julmarknadsresa för medlemmarna till Bremen.

15-16 DECEMBER

Delta vid **Prostatacancerförbundets idékonferens** i Stockholm.

INSÄNT

● **FELAKTIG BENÄMNING** på medicinsk teknik får Monica Carlsson att reagera. **Restnoterad medicin** väcker Maria Astin Nielsens vrede. Nya **ProLivNytt** gör Curt Nordwall glad.

Ingen röntgen med magnet

Sitter och läser ProLivNytt och känner att jag måste protestera lite. Ser ofta i övriga tidningar samma felaktiga påstående.

Det gäller artikeln om överläkare Sven Grundtman, där man kan läsa att magnetröntgen är en bra grej. Jag får utslag över hela kroppen varje gång jag läser ordet "magnetröntgen".

Måste nu förklara att det inte finns något som heter så. Det är ett enda stort missförstånd av massmedia och även doktorer (som borde veta bättre).

Förkortningen MR lyder i sitt fulla namn MRT, det står för magnet-resonans-tomografi. Och det finns inte en enda liten röntgenstråle i denna kamera. Det är en stor magnet som jobbar med ljudvågor och magnetism, där man ställer elektronerna i kroppen i olika lägen (mycket förenklat).

Alltså ingen röntgen! Detta

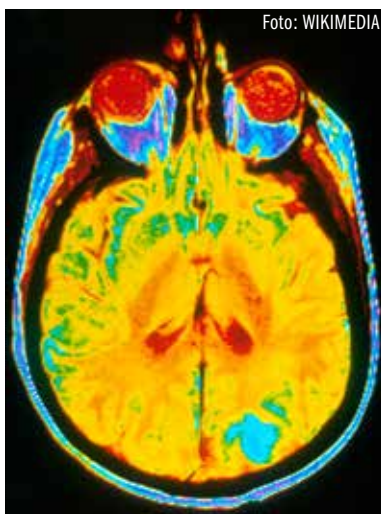

Foto: WIKIMEDIA

UTSLAG över hela kroppen får Monica Carlsson när MRT kallas för magnetröntgen. De blå fläckarna i bilden visar förekomst av tumörbildningar upptäckta genom magnetisk resonanstomografi.

till skillnad från CT som betyder datortomografi, där det är röntgenstrålar i kameran som tar bilderna.

Så snälla – skriv aldrig någonsin mera "magnetröntgen".

MONICA CARLSSON
röntgensjuksköterska
och anhörig till make
med prostatacancer

Nu är jag aaaarg!

Det som gör mig så upprörd just nu är att en närstående inte får sin livsviktiga medicin. Den är på något sätt "restnoterad". Enligt apotek och LäkeMedelsverket vet man inte när den åter finns att köpa.

Hur kan det bli så? Vi bor i Sverige! Vem eller vilka ansvarar för att de läkemedel vi behöver finns att tillgå? Beror det på att detta är ett så kallat parallellimporterat läkemedel, och därför billigare än originalet?

Är det svårigheter att ombesörja försäljning av ett icke originalläkemedel? Så se då till att det finns tillgång till originalet!

MARIA ASTIN NIELSEN

Nya Pro-LivNytt

Jättefin, grattis!
CURT NORDWALL

Stefans ställning söker ny placering

Stefan Nedestam var 63 år när han i somras gick bort. I sin yrkesbana var han ingenjör, och använde gärna sina kunskaper till att söka tekniska innovationer också för hemmet i Mölnlycke. Som till exempel en uppblåsbar gästol för barn med rörelsehinder. Under de senare åren av sin sjukdom riktade Stefan uppfinningsrikedomen även mot sig själv.

Det är därför hans hustru Britt nu står med två exemplar av hans egenhändigt specialtillverkade ställningar för upphängning av urinuppsamlaren när man ligger i sängen. Stefan tyckte inte det var någon tillfredställande lösning att ha påsen liggande intill sig eller på golvet.

– Det är ofta enkla saker

HJÄLPMEDEL.

Britt Nedestam erbjuder maken Stefans efterlämnade innovation till ProLiv Västs medlemmar.

Foto: ANDERS HANSSON

som gör att man trivs lite bättre med livet, säger Britt när hon demonstrerar funktionen hos den höj- och sänkbara hållaren, som är förankrad under sängen för att förhindra tippning.

Och mycket lätt att ta isär och packa med på resan. Totala vikten är mindre än ett kilo smör.

DE FEM DELARNA är ursprungligen hämtade från en

klädställning för just resebruk. Stefan Nedestam såg snabbt att den bar på andra möjligheter, med några smärre ingrepp.

Britt tänker att det kanske finns några av ProLiv Västs medlemmar som kan ha nytta av Stefans konstruktion.

– Kanske kan man betala en slant till föreningen för dem, säger hon.

Lite grand som en auktion alltså. Fast utan högstbjudande.

Meddela ditt intresse till kansli@proliv.com.

ANDERS HANSSON

STEFAN NEDESTAM.

HÖR AV DIG OM VÅRDEN!

Har du tankar och synpunkter kring prostatacancervården, beröm eller kritik? Hör av dig till Karl-Erik Gustavsson! Han sitter i ProLiv Västs styrelse och har till uppgift att vara kontaktperson för föreningens medlemmar. Karl-Erik når du på telefon **031-49 36 57** eller på e-post karlerikgustafsson@telia.com.

MÖTE MED FRAMTIDEN

Måndag 30 november 2015 kl 18.00-21.00 ● Asperösalen, Folkets Hus, Göteborg

ProLivs sista medlemsmöte i år har formen av ett seminarium med patientföreträdare, läkare, tjänstemän och politiker med rubriken **En prostatacancervård i världsklass – så når vi dit**. Prostatacancer är Sveriges vanligaste cancerform och den som tar flest mäns liv. Upptäcks sjukdomen i tid finns stora möjligheter till bot. Vad kan vården göra för att förbättra för denna stora och växande grupp patienter? **Fri entré**. OBS! Begränsat antal platser, kom i god tid!

PROGRAM:

18.00 ProLiv Västs ordförande Christer Petersson hälsar välkommen och lämnar ordet till kvällens moderator Fredrik Hed, leg apotekare och medicinjournalist. Kvällens deltagare presenteras.

18.10 **Min vision om en prostatacancervård i världsklass.** Calle Waller, vice ordförande i Prostatacancerförbundet.

18.25 **Var står cancervården idag?** Nils Conradi, chef för Regionalt Cancercentrum Väst.

18.40 **En urologs vision av en prostatacancervård i världsklass.** Johan Stranne, urolog, verksam vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

18.55 **Vår historia med prostatacancer.** Barbro och Lars G Eliason, om att vara patient och anhörig.

PAUS

19.30 **En onkologs vision av en prostatacancervård i världsklass.** Ingela Franck Lissbrant, onkolog, verksam vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

19.45 **En politikers syn på cancervården.** Johnny Bröndt (M), ordförande i styrelsen för Sahlgrenska Universitetssjukhuset, medlem i regionfullmäktige sedan 1998.

20.00 **Paneldiskussion: Hur tar vi nästa steg för en prostatacancervård i världsklass?**

20.45 Avslutning
VÄLKOMNA!

SNACKCAFÉ I JULETID

Tisdag 8 december kl 12.00-13.30 ● Café Idrottsgården, Parkgatan 41 (Heden), Göteborg

Dags igen för ProLiv Västs uppskattade snackcafé! En opretentiös form av samtal över en kopp fika, där du fritt kan ställa alla de frågor du har om sjukdomen prostatacancer och den förändrade livssituation den ofta medför.

Om du vill. Kanske du mest vill lyssna på de andra, för detta är en grupp där stor öppenhet råder att dela med sig av sina erfarenheter från livet med prostatacancer.

Några personer från ProLiv Västs styrelse leder samtalen. Vi samlas en våning upp på Café Idrottsgården, i nordöstra hörnet av Heden.

Det behövs ingen föranmälan, du kan komma närhelst du bestämmer dig. Men vet du redan i förväg att du vill vara med så mejla till **kansli@proliv.com** eller ring 0732-314010 – så kan vi säga till om extra smörgåsar.

VÄLKOMMEN!

